

Dosarul nr. 2ra-1818/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (V. Martînenco)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, A. Malî, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Aurelia Condrea, reprezentată de avocatul Valeriu Gandrabor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină împotriva Aureliei Condrea cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente,

împotriva deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Compania Națională de Asigurări în Medicină, a fost casată hotărârea din 05 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și a fost emisă o hotărâre nouă de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 14 aprilie 2017, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Aureliei Condrea cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că asigurarea obligatorie de asistență medicală are un caracter obligatoriu pentru toți cetățenii Republicii Moldova, pentru obținerea statutului de persoană asigurată nu este necesară semnarea unui contract de asigurare și nici nu se negociază condițiile de asigurare, persoană devine asigurată prin efectul legii la momentul executării obligației de achitare a primei de asigurare. Asigurarea obligatorie de asistență medicală impune un raport administrativ între asigurător (CNAM) și asigurat (plătitorul primei de asigurare).

Obligația achitării primei de asigurare este prevăzută prin prisma principiului obligativității în conformitate cu Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, ce impune un raport între asigurător și asigurat, iar neexecutarea obligației de achitare a primei de asigurare în termen atrage și aplicarea sancțiunilor pecuniare față de asiguratul care nu și-a onorat obligația de plată.

A susținut că în temeiul Regulamentului privind controlul achitării primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea unor acte normative nr.1015 din 05 septembrie 2006, Agenția Teritorială Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină este în drept să identifice fondatorii de întreprinderi individuale care se eschivează de la plata primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă și să intenteze acțiuni în instanța de judecată pentru încasarea sumei debitoare.

Astfel, conform informației plasate pe site-ul oficial al Camerei Înregistrării de Stat, www.webinfo.cis.gov.md, pârâțul Condrea Aurelia, IDNP xxxx, domiciliat în xxxx, este fondatorul Întreprinderii Individuale „Condrea Aurelia”, IDNO xxxx cu sediul în xxxx și se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual în corespundere cu anexa nr.2 din Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002.

Conform art. 22 alin. (1) al Legii sus-enunțate, persoanele atribuite la categoria menționată au avut obligația să achite integral prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a legii fondurilor de asigurare obligatorie de asistență medicală pe anul respectiv.

Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2014, nr. 330 din 23 decembrie 2013 a intrat în vigoare la 17 ianuarie 2014 și prin urmare termenul de achitare a primei a fost până la 17 aprilie 2014 inclusiv, ce conform legii menționate a constituit pentru anul 2014 suma de 4 056 de lei. Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2015, nr. 74 din 12 aprilie 2015 a intrat în vigoare la 28 aprilie 2015, termenul de achitare a fost până la 28 iulie 2015 în sumă de 4 056 de lei.

Conform ordinului Companiei Naționale de Asigurări în Medicină privind fondurile provizorii ale asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2016 nr.661-A din 23 decembrie 2015, prima de asigurare a constituit suma de 4 056 de lei, ce urma a fi achitată până la 31 martie a anului de gestiune, termen stabilit conform art.22 alin.(1) din Legea nr.1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, în redacția Legii de modificare nr.243 din 29 decembrie 2015, în vigoare din 06 ianuarie 2016.

Astfel, conform datelor din Sistemul Informațional „Asigurarea Obligatorie de Asistență Medicală”, pe parcursul anilor 2014, 2015, 2016 pârâțul Condrea Aurelia, în persoana fondatorului ÎI „Condrea Aurelia” nu și-a onorat obligația prevăzută de lege privind achitarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în termenul legal stabilit.

Conform art.30 alin. (1) din Legea nr.1593 din 26 decembrie 2002, neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală atrage după sine calcularea unei majorări de întârziere în proporție de 0,1 % din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere. Termenul de prescripție extinctivă pentru stingerea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente este de 3 ani.

La data de 16 iunie 2016 reclamantul a expediat în adresa pârâtului înștiințarea nr.02-01/13-793, prin care a solicitat achitarea datoriei, însă datoria nu a fost achitată.

A solicitat Compania Națională de Asigurări în Medicină încasarea de la Aurelia Condrea a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2014 în mărime de 4 056 de lei, pentru anul 2015 prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în mărime de 4 056 de lei, pentru anul 2016 prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în mărime de 4 056 de lei și penalitatea de întârziere pentru perioada 2014 -2016 în mărime de 2 794,59 de lei.

Prin hotărârea din 05 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 19 decembrie 2017, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru a declarat apel împotriva hotărârii din 05 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, solicitând casarea hotărârii contestate cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Compania Națională de Asigurări în Medicină, a fost casată hotărârea din 05 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și a fost pronunțată o hotărâre nouă prin care s-a admis cererea de chemare în judecată și s-a încasat de la Aurelia Condrea în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2014-2016 în mărime de 12 168 de lei și penalitatea pentru anii 2014-2016 în mărime de 2 794,59 de lei, precum și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 449 de lei.

În susținerea concluziilor sale instanța de apel a menționat că Aurelia Condrea este fondatorul Întreprinderii Individuale „Aurelia Condrea” și se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual în corespundere cu anexa nr. 2 din Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002.

Astfel, a stabilit instanța de apel că pe parcursul anilor 2014, 2015, 2016 pârâta Aurelia Condrea, în persoana fondatorului ÎI „Condrea Aurelia” nu și-a onorat obligația prevăzută de lege privind achitarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în termenul legal stabilit, având datorie în mărime de 12168 de lei, fapt ce se confirmă prin datele din Sistemul Informațional „Asigurarea Obligatorie de Asistență Medicală”.

Colegiul instanței de apel a considerat drept întemeiate și a admis acțiunea reclamantului cu privire la încasarea de la Aurelia Condrea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2014-2016 în mărime de 12 168 de lei și penalitatea pentru aceeași perioadă în mărime de 2794, 54 de lei.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a stabilit că prima instanță greșit a respins acțiunea, deoarece existența datoriei se confirmă prin neachitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, fapt confirmat atât prin raportul detaliat privind extrasele bancare eliberate de AT Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină în privința persoanei fizice – Condrea Aurelia, cât și prin informația Camerei Înregistrării de Stat în conținutul căruia sunt reflectate datele relevante ce vizează ÎI „Condrea Aurelia” (f.d. 10-12).

La data de 16 iulie 2018, Aurelia Condrea, reprezentată de avocatul Valeriu Gandrabur, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material. De asemenea, s-a invocat că nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele cauzei.

La data de 24 septembrie 2018, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău la data de 25 mai 2018 a expedit în adresa recurenteii copia deciziei integrale. Astfel, recursul declarat la data de 16 iulie 2018 este depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Aurelia Condrea, reprezentată de avocatul Valeriu Gandrabur, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Aurelia Condrea, reprezentată de avocatul Valeriu Gandrabur, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Aurelia Condrea, reprezentată de avocatul Valeriu Gandrabur.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Aurelia Condrea, reprezentată de avocatul Valeriu Gandrabur, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru